

sprudlende Kilder den Flod havde suget sine Vandes Kraft, de vidste ikke, at om det gamle Märbacka i Värmland, hvor Selma Lagerlöf var vokset op, der laa Värmlandshistorierne som »en Moln omsvävar en Bergstopp«, og at saa tidt denne Sky udlod Regn af Eventyr, trak den nye til, som den atter udlod i en befrugtende Regn.

Selma Lagerlöf er Värmlands Digter, saaledes vil hun gaa over i Historien. Hun kan valfarte til Antikristens Fødeland, til Jerusalem og Palæstina, hun vender dog altid hjem fra Valfarten til Värmland med de skovkransede Søer og de blaaende Kuller, hvor hun fik Indvielsen til sit store Kald.

Men hendes Kærlighed til Värmland bærer nu mere Præget af en Høstalders stille Hengivelse end af en Vaartids svulmende Flod. Floden er faldet til Ro; blidt nynner den sig frem mellem blomstrende Bredder, henter op af sin Erindring nu og da et Billede fra sin Strømtids Dage, men Billederne trænger sig ikke længer paa med Inspirationens Utaalmødighed, river derfor heller ikke som før Tilhørerne med til viljøs Underkastelse. Hun svinger ikke mere sit Digterscepter over Nordens Lande, men hun elskes om mulig endnu mere end før; hun har ligesom lagt et helt Slægtled af Læsere

til sit bankende Hjerte, hendes Digtning og hendes Personlighed kan ikke længer skilles ad i deres Bevidsthed. De tager imod, hvad nyt hun giver dem, med Øjnene rettede ikke paa Gaven, men paa den, som giver den, i inderlig Hengivenhed, i dybeste Taknemlighed, men Takken søger tilbage til Vaarflodens Underværker, til Gösta Berlings og Ingmarsønnernes Sagaer, til Antikristens Mirakler og de underskønne Legender.

Selma Lagerlöfs sidste Bog, Kejseren af Portugalien, vil ikke forandre noget i dette Forhold mellem hende og hendes Læsere. Det er Historien om et bankende Menneskehjerte, og den, som lytter til de skrevne Sider, vil høre Forfatterindens eget medfølende Menneskehjerte banke under alt, hvad de fortæller, ikke med hurtige, utaalmodige Slag, som dengang Billederne i hendes Digtning jog hinanden i Hælene, men stille og inderligt i Takt med Fortællingens næsten for sindige Fremadskriden. Man føler sig hele Bogen igennem saa trygt overbevist om, at alt sluttelig vil vende sig til Velsignelse, hvor galt det saa tegner, fordi Forfatterinden slet ikke kan bære det over sit Hjerte at lade det ende anderledes. Men denne Tryghed afslapper usægtelig Interessen; det, man længst vil huske, er Fortællingen om den lille

Pige Klara Fina Gulleborg, med Rottehaletfletningerne strittende stift ud i Nakken, og hendes Fader, den sølle Daglejer Jan, som fandt hende saa dejlig, at han gav hende Solen selv til Gudmoder.

Kejseren af Portugalien vil hverken forøge eller formindske den Yndest, Selma Lagerlöf med fuld Ret nyder; den vil stilfærdig og saa temmelig ubemærket indtage sin Plads i Kredsen af Historierne om det Värmland — eller, om man vil, Portugalien — som er Selma Lagerlöfs Kejserdømme, hvor hun er den fra Fødslen kaarne og uafsættelige Kejser.

— e — e.

Københavns kommunale Arbejdsanvisningskontors Virksomhed i 1913.

Beretningens Aarsoversigt viser, at i 1913 har 31,969 Mænd søgt Arbejde gennem Kontoret, og deraf 19,447 faaet Arbejde anvist, en ikke saa lille Fremgang fra 1912, hvor 28,616 Mænd søgte Arbejde og 17,724 fik Pladser. For Kvindernes Vedkommende er der derimod for 1913 en Tilbagegang at notere i anviste Pladser, idet 17,783 Kvinder har søgt Arbejde, men kun 14,362 har opnaaet Arbejde, hvorimod i 1912 af 17,755 Kvinder 15,243 fik Pladser. — Vi maa stadig udtale vor Beklagelse af, at de

dyb Beundring hørte hun om denne Daad, som 8 Dage efter bragte den unge Heltinde paa Skaffottet, men hun beklagede, at Charlotte Corday havde gjort saa daarligt et Valg. Det var en anden og langt farligere Forbryder, hendes Dolk skulde have ramt. Marats Død befriede ikke Frankrig, men gav tvertimod Folkets Bærme et Paaskud til at kaste sig over Frihedens sande Venner. Rimeligvis er det Robespierre, hun sigter til med den endnu større Forbryder.

Hun fik ikke længe Lov til at glæde sig over sit hyggelige Værelse. En Dag kom tilfældigvis en Regeringskommissær forbi hendes Dør og spurgte, hvem der boede i dette Værelse. Da han hørte Navnet, traadte han hurtig ind og saa sig omkring med et harmfuldt Blik. »Lad Madame Roland straks flytte tilbage til Korridoren,« sagde han, »hun kan godt undvære disse Bekvemmeligheder. Alle Fanger her er paa lige Fod.«

Madame Roland modtog dette haarde Slag med Fatning og søgte saa godt hun kunde, at trøste Portnerkonen, som var dybt bedrøvet paa hendes Vegne.

Saa flyttede hun samme Dag tilbage igen til den skumle, fugtige Celle og de snevre Korridorer med den forpestede Luft, til den brutale Fangevogter og de faldne Kvinder. En Slags Trøst i Ulykken var det dog, at i Mellemtiden flere af hendes kvindelige Bekendte og Standsfæller var blevne fængslede og nu udgjorde en Del af det Selskab, som omgav hende.

Imidlertid greb Rædselsherredømmet for hver Dag mere om sig, — Sværdet hang over de fængslede Girondiners Hoveder rede til at falde, Robespierre brød med Danton paa Grund af dennes større Maadehold, Kordelierer og Jakobinere laa i Strid med hinanden. »Tigrene begyndte at sønderrive hverandre,« som Madame Roland udtrykker sig. Hun forstod, at nu var ogsaa for

hende alt Haab ude, Girondinerne vilde drage hende efter sig i deres Fald. Hun beredte sig paa at dø. Alt, hvad hun i de sidste to Maanedere skrev i Fængslet, bærer Vidnesbyrd derom, præget som det er af en dyb og smertelig Vemod. »Hvad mig selv angaar,« skriver hun til en Ven, »saa er alt forbi. De kender den Sygdom, som Englænderne kalder »heart-break«, jeg er angrebet af denne Sygdom, og jeg har ingen Lyst til at standse dens Virkninger. Feberen begynder at gribe om sig, jeg haaber, det ikke skal vare længe.«

I en anden Billet skriver hun: »Jeg tror, min Ven, at nu er det Tid for mig at tilhulle mit Hoved, og jeg tilstaar, at det Skuespil, som opføres omkring mig, er saa sørgeligt, at jeg ikke ser nogen Ulykke i at forlade Skuepladsen. Farvel, — jeg lever nu kun for at løsrive mig fra Livet.«

Hun havde fattet den Beslutning at ville søge Døden frivillig for at